

Andrew Sicklick

Anti-Semitism

וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הַלּוֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד:
 וַיְהִי־לּוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וְעַבְדָּה רַבָּה וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים:
 וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עָפָר:
 וַיֹּאמֶר אָבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עֲצַמְתָּ־מִמָּנוּ מְאֹד:
 בראשית (פרשת תולדות) פרק כו פסוק יג - טז

“[The Torah] tells this to us here, **right after** saying (v. 14), **and the Pelishtim envied [Yitzchak], to convey** that the Pelishtim’s behavior was not out of hatred they had specifically for Yitzchak, but **because the rod of wickedness does not rest over the lot of the righteous** (Tehillim 125:3); that is, the wicked cannot bear the success of the righteous, and therefore try to undo it. To this end, [the Torah] first **informs** us **that [the Pelishtim] were jealous of [Yitzchak], and then goes on to tell** us **that [the Pelishtim] had also acted with jealousy and hatred toward Avraham, for all the wells that his father’s servants had dug... the Pelishtim had stopped up, and filled them with earth.** By mentioning that the Pelishtim tried to undermine Avraham’s success, too, the Torah indicates that the Pelishtim’s jealousy and hatred toward Yitzchak was because of their general hatred toward the righteous.

Artsroll Or Hachaim Bereishis volume 2, p. 35

Do you feel that the Or Hachaim is being true to the textual narrative, or is he forcing an interpretation?

ויקנאו אותו פלשתים. ת"א וקניאו בי' פלשתאי, וא"כ הוא מלשון קנאה על הצלחתו, דאע"ג דמסתמא היה בעיר מלוכה עוד עשירים ובעלי עסקים, אבל לא הגיעו לעשירות של יצחק, ועשיר מקנא בעשיר גדול ממנו **וביותר אם הוא יהודי.** אבל באמת ויקנאו אותו, אינו במשמע מלשון קנאה, דא"כ היה ראוי לכתוב ויקנאו בו, כמו ותקנא רחל באחותה, ויקנאו בו אחיו, אלא האי ויקנאו הוא מלשון **צער שצערו אותו פלשתים,** והוא כמו ויקנאו אותו מכל אשר עשו וגו' מלכים א' י"ד כ"ב, ויש לתרגם כאן וקניאו יתיה,

והכלל כבר העיר הרמב"ן ז"ל לפי דרכו שכל זה הענין הוא סימן לבנים

העמק דבר בראשית (פרשת תולדות) פרק כו פסוקים יד, טז

Does the Netziv's commentary support the Or Hachaim's interpretation?

What is the reference to the Rambam coming to add?

ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם:

שמות (פרשת שמות) פרק א פסוק ז

ותמלא הארץ אתם. אם היה הכוונה ארץ גושן, מהם מיבעי... והיה כל מקום פנוי שמצאו ישראל לקנות ולדור נתישבו שמה... ובא הכתוב להקדים בזה **סיבת שנאת מצרים** וגזרת המלכות, ומחשבת חשד מה שלא עלה על דעת ישראל, כל זה בא משום שבקשו לצאת מרצון יעקב אביהם... דאחר שקבעו דירתם בקרבם מצאו טוב להם להשתוות למצרים ולא יהיו ניכרים שהמה יהודים, ומשום זה ביאר המדרש שהפך ה' לבם לשנוא עמו... היא הסבה שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, בשביל שאין אנו רוצים להיות כגרים ונבדלים מן האומות:

העמק דבר שמות (פרשת שמות) פרק א פסוק ז

פי־מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו הן־עם לבדד ישלן ובגוים לא יתחשב:

במדבר (פרשת בלק) פרק כג פסוק ט

הן עם לבדד ישכון. לא כדרך כל אומה ולשון כשהולכים בגולה ומתערבים עם המגלים אותם משיגים בזה אהבה וחשיבות כל אחד בעיניהם יותר משהיו נפרדים מהם, אבל לא כן עם ישראל כשהוא לבדד. ואינו מתערב עמהם ישכון. במנוחה ובכבוד, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליו ואין איש מתחרה עמו:

ובגוים. כאשר הוא רוצה להיות מעורב עמם:

לא יתחשב. אינו נחשב בעינים להתחשב כלל לאדם,

העמק דבר במדבר (פרשת בלק) פרק כג פסוק ט

To what does the Netziv attribute Antisemitism?

“There is, in short, nothing in Judaism to suggest that it is the fate of Jews to be hated. It is neither written into the texture of the universe nor encoded in the human genome. It is not the will of God.”

Essays on Ethics, Balak: A People That Dwells Alone? p.254 (Rabbi Sacks)

“Antisemitism is not about Jews. It is about anti-Semites. It is about people who cannot accept responsibility for their own failures and have instead to blame someone else.

Antisemitism means denying the right of Jews to exist collectively as Jews with the same rights as everyone else.

Antisemitism is a form of cognitive failure, and it happens when groups feel that their world is spinning out of control.

Jews were hated because they were different... The hate that begins with Jews never ends with Jews. Antisemitism is only secondarily about Jews. Primarily it is about the failure of groups to accept responsibility for their own failures, and to build their own future by their own endeavours. No society that has fostered antisemitism has ever sustained liberty or human rights or religious freedom. Every society driven by hate begins by seeking to destroy its enemies, but ends by destroying itself.”

“The Mutating Virus: Understanding Anti-Semitism,” September 22, 2016 (Rabbi Sacks)

Is Rabbi Sacks’ understanding of antisemitism similar or different from the above commentaries? How? (Consider who these sources attribute the responsibility for antisemitism)

“During two thousand years of dispersion, Jews were the only people who, as a group, refused to assimilate to the dominant culture or convert to the dominant faith. They suffered as a result – but what they taught was not for themselves alone. They showed that a nation does not need to be powerful or large to win God’s favour. They showed that a nation can lose everything else – land, power, rights, a home – and yet still not lose hope. They showed that God is not necessarily on the side of great empires or big battalions. They showed that a nation can be hated, persecuted, reviled – and yet still be loved by God. They showed that to every law of history there is an exception and what the majority believes at any given moment is not necessarily true. Judaism is God’s question mark against the conventional wisdom of the age.

It is neither an easy nor a comfortable fate to be “a people that dwells alone,” but it is a challenging and inspirational one.”

‘A People That Dwells Alone’, *Covenant & Conversation*, p. 296 (Rabbi Sacks)

What historical purpose do you see for antisemitism in Rabbi Sacks’ interpretation of our fate of solitude?

Do you think that antisemitism is inevitable?

Are we responsible to combat antisemitism? How should we act?
